Eduskunnan talousvaliokunta

28.4.2025

Euroclear Finland Oy:n asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n muuttamisesta

A. Tausta ja yleisnäkemys

Euroclear Finland pitää esitettyjä muutoksia ja täydennyksiä erityisesti rahanpesun valvonnan ja henkilötietojen turvallisen välityksen näkökulmasta tervetulleina ja oikeasuhtaisina.

Sekä rahanpesun valvonnan että viranomaisten tietojensaannin näkökulmasta, erityisesti nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, on keskeisen tärkeää että viranomaisvalvontaa varten tarvittavat tiedot ovat saatavilla oikea-aikaisesti, täsmällisesti ja käyttäen turvallisia tietopyyntö- ja vastauskanavia.

B. Euroclear Finland Oy:n kanta

Arvopaperitietojen määritelmä

Näyttää siltä, ettei lain piiriin sisältyisi oikeutta saada pankki-ja maksutilien valvontajärjestelmään tietoja muista omistuksista kuin arvo-osuusjärjestelmässä olevista arvo-osuuksista ja näiden oikeudenhaltijoista.

Hallituksen esitys puhuu arvopapereista, jonka perusteella jäisi mielikuva, että tietojensaantioikeus olisi hyvinkin kattava.

'Arvopaperi' on kuitenkin määritelty tavalla, jolla se kattaa ainoastaan arvo-osuusjärjestelmässä olevat arvo-osuudet. Tosiasisassa käyttämällä tätä

Euroclear Finland Oy
Urho Kekkosen katu 5C
PL 1110, 00101 Helsinki
Puhelin 020 770 6000
www.euroclear.com

Kotipaikka: Helsinki, Y-tunnus: 1061446-0

määritelmää, **hallituksen esitys jättää soveltamisalan ulkopuolelle muut kuin arvo-osuusjärjestelmässä olevat arvo-osuudet**, kuten mm. **rahastot**, joiden arvo on ollut kesäkuussa 2024 **167 mrd euroa**[1] ja **kiinteistörahastot**, joiden arvo on ollut joulukuussa 2024 **10,6 mrd euroa**[2]. Arvo-osuusjärjestelmässä olevien **arvo-osuuksien arvo on puolestaan ollut tammikuussa 2025 479 mrd euroa**.

Siten lain soveltamisalan ja rahanpesun valvonnan piirissä on kapeampi omaisuusmäärä, kuin oletettavasti on tarkoitettu. Tämä omaisuusmäärä on luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahastoyhtiöiden sisäisissä järjestelmässä digitaalisina tietoina, joita ei katsota sääntelyn näkökulmasta arvo-osuustileiksi.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle on myös jätetty arvopaperitileistä annetun lain (750/2012) mukaiset arvopaperitilit, joita mm. sijoituspalveluyritykset ylläpitävät joissain tapauksissa ulkomaisista asiakkaistaan omissa järjestelmissään.

Mikäli lain soveltamisalan piiri on tarkoitettu olemaan kattava, tulisi arvopaperin määritelmä muuttaa viittaamaan sijoituspalvelulain (747/2012) mukaista ’rahoitusvälineen’ määritelmää arvo-osuustililain (872/1991) mukaisen ’arvo-osuustilin’ määritelmän sijaan.

Lain soveltamisala

Euroclear Finland arvopaperikeskuksena ei ole ehdotettu olevan lain soveltamisalan piirissä. Huomautamme kuitenkin, että toimitamme arvo-osuusrekisterin ylläpitäjänä lain piirissä oleville viranomaisille, mm. rahanpesun

[1] https://www.sttinfo.fi/tiedote/70372756/rahastoihin-viisi-miljoonaa-uusia-paaomia-rahastopaaoman-yhteenlaskettu-arvo-kesakuussa-167-miljardia-euroa?publisherId=2060&lang=fi.

[2] https://www.sttinfo.fi/tiedote/70372756/rahastoihin-viisi-miljoonaa-uusia-paaomia-rahastopaaoman-yhteenlaskettu-arvo-kesakuussa-167-miljardia-euroa?publisherId=2060&lang=fi.

selvittelykeskukselle, Tullille, Poliisille, Verohallinnolle, Ulosottolaitokselle ja Finanssivalvonnalle vuositasolla huomattavan määrän tietoja arvo-osuusjärjestelmän 2,4 miljoonan arvo-osuustilin tiedoista ja omistuksista, kattaen noin 10.000 eri rahoitusvälinettä jotka ovat sekä kotimaisten että ulkomaisten sijoittajien hallussa. Toimitettavien tietojen piirissä on Suomen lisäksi yhteensä 10 muun maan rahoitusvälineitä[3].

Suomeen tarjoaa arvopaperikeskuspalveluita tällä hetkellä 7 arvopaperikeskusta[4], joiden osalta tietojensaanti ei myöskään ole nyt annettavan lain soveltamisalan piirissä. Siten, mikäli suomalainen liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeelle rahoitusvälineen esimerkiksi Luxemburgissa, viranomaisten tietojensaanti ei ulotu suoraan näihin tietoihin.

Kunnioittavasti,

EUROCLEAR FINLAND OY

Kati Honkajuuri-Kokkonen

Kati Honkajuuri-Kokkonen
Chief Administration Officer
Toimitusjohtajan sijainen

[3] Belgia, Tanska, Englanti, Viro, Ranska, Saksa, Luxemburg, Malta, Ruotsi ja Alankomaat.
[4] Saksa, Luxemburg (2 arvopaperikeskusta), Belgia, Ranska, Alankomaat, Ruotsi ja Norja.